

Folldal kommune

STI- OG LØYPEPLAN

Vedlegg til kommunedelplan:

«Kulturbygg, idrett og fysisk aktivitet 2016-2024»

Vedtatt i kommunestyret 14.09.2017

1. RAMMER FOR PLANEN.....	3
1.1 TURKART.....	3
1.2 KARTLEGGING OG VERDSETTING AV FRILUFTSLIVSOMRÅDER.....	3
2. MERKING OG SKILTING.....	4
2.1 TURSTIER.....	4
2.2 SKILTING OG MERKING - retningslinjer.....	4
3. STI OG LØYPENETT.....	6
3.1 SOMMERRUTER.....	6
3.1.1 TURSTIER.....	6
3.1.2 SYKKELVEIER/RUTER.....	6
3.1.3 RIDERUTER.....	7
3.2 VINTERRUTER.....	7
3.2.1 HUNDESPANNSPOR SOM OGSÅ KAN BRUKES AV SKIGÅERE.....	8
3.2.2 SKILØYPER.....	8
3.2.3 SNØSKUTERLØYPER.....	9
3.2.4 ANDRE VINTERLØYPER.....	9
3.3 ORGANISERTE Turer OG ARRANGEMENT.....	9
4. OPPDATERING.....	9
5. BESKRIVELSE STIER OG LØYPER MED AKTIVE LENKER TIL KARTDELEN.....	9
5.1 NØYAKTIGHET PÅ DE DIGITALISERTE LØYPENE.....	10
6. FRILUFTSLIVSANLEGG LANGS LØYPENETTET.....	10

1. RAMMER FOR PLANEN

Sti- og løypeplanen er utarbeidet som et vedlegg til kommunedelplan for Kulturbygg, idrett og fysisk aktivitet. Planen skal gi en oversikt over eksisterende stier og løyper i kommunen og gi retningslinjer for etablering av nye stier og løyper samt vedlikehold av eksisterende stier og løyper, blant annet merking og skilting, og retningslinjer for motorferdsel.

1.1 TURKART

Det siste turløypekartet med sommer- og vinterløyper ble gitt ut i Folldal omkring år 2000 til alle husstander. Flere nye stier og løyper har kommet inn etter den gang, og innspill har blitt lagt inn i kartbasen. Dette kartet er brukt som grunnlag for planen.

1.2 KARTLEGGING OG VERDSETTING AV FRILUFTSLIVSOMRÅDER

Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder er forankret i Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv (2014-2020), Nasjonal handlingsplan for statlige sikring og tilrettelegging av friluftslivsområder og Plan for fysisk aktivitet i Hedmark 2014-2017. Kartlegginga er en forutsetning for å kunne søke om statlige midler til friluftslivsområder, videre er det en forutsetning at kommunene har gjort dette arbeidet hvis de ønsker å etablere skuterløyper for rekreasjonskjøring.

I Folldal ble arbeidet startet opp i desember 2015 bl.a. med tilskudd på kr. 40.000,- fra Hedmark Fylkeskommune. Arbeidet ble slutført våren 2017, med vedtak i kommunestyret 11.05.17.

2. MERKING OG SKILTING

2.1 TURSTIER

Alle typer tilrettelegging av turstier, som fjerning av vegetasjon og steiner, bygging av klopper og gjerdeklyvere, merking og skilting krever grunneiers tillatelse og skal samordnes gjennom kommunen. I verneområder krever nye stier og merking av eksisterende stier tillatelse fra vernemyndigheten.

Kommunen vil gjøre en vurdering av hvordan tilrettelegging eventuelt vil påvirke viktig naturmangfold og kulturminner og kan fraråde etablering av stien eller anbefale at den legges om for å minske negativ påvirkning. Kommunen vil også bistå med å skaffe oversikt over grunneiere i området. Samordning gjennom kommunen sikrer også at nye stier tas inn i kartgrunnlaget og innarbeides i kartlegging av friluftslivsområder.

Andre aktuelle samarbeidspartnere kan være:

- Gjensidigstiftelsen
- Fylkeskommunen
- Folldal Turlag/DNT
- Velforeninger
- Vernemyndighet i verneområder

Større tilretteleggingstiltak, som bygging av bruer, større naturinngrep og lignende kan kreve byggetillatelse. Merkingen foretas i stor grad av lag/foreninger/frivillige. Ulike tilskuddsordninger finnes.

Hedmark Fylkeskommune arrangerer iblant felles merkekurs for de som mottar tilskudd til merking.

2.2 SKILTING OG MERKING - retningslinjer

- Ved merking og skilting av stier og løyper oppfordres alle til å benytte «Merkehåndboka» til DNT som veileder og mal for å sikre enhetlig merking og skilting. Denne har integrert nasjonal mal for skilting, gradering og symboler.
- I skogen skal turstier merkes med blått, mens stier i fjellet skal merkes med varder og rødt. Ta aldri stein fra fornminner (gravrøyser, bogesteller, ledegjerder, dyregraver og liknende). Dette også dersom en er i tvil, da ikke alle fornminner er registrert. Skader på fornminner er miljøkriminalitet, og straffbart. Ta heller ikke stein fra gamle murer, steingjerder, steinbruer, grensesteiner, grensemerker, osv.
- Det skal som hovedregel ikke merkes på fjell eller stor stein. Dette fordi merkingen lett skal kunne fjernes dersom ruten blir lagt om eller ned.
- Det må ikke males på gamle murer, steinbruer, andres grensevarder og lignende.
- Enkelte plasser kan det være aktuelt å merke på el-stolper og lignende. Det er viktig å få tillatelse på forhånd!
- Der sommerruta følger merket skiløype, bør det merkes på de samme trærne/stakene som denne. Avtal dette på forhånd.
- Stien skal kunne følges i begge retninger. Det merkes i begge gangretninger.
- Ut fra stikryss, hytter og fra der hvor stier krysser veg, bør det merkes noe tettere.

- Det bør merkes så tett at en kan se fra ett merke til et annet. Dette er ikke nødvendig der stien er tydelig og ingen andre stier krysser.
- Unngå overmerking!
- Der det merkes på trær, må en uten å skade barken, fjerne flassbark og mose før det males. Der det merkes på steiner, må mose og lav fjernes. Bruk stålbørste med skrape.
- Unngå å male i regnvær.
- Unngå merking på trær der det kan ventes hogst.
- Merkene bør kunne ses på god avstand. På skogstier merkes fortrinnsvis i ytterkant av sving.
- Merkene settes i øyehøyde, ca. 1,8 m over stien.
- Der det merkes på trær, og treet ikke passer for merking i begge retninger, tilpasses dette ved å bruke et annet tre.

3. STI OG LØYPENETT

I dette kapitlet beskrives status for ulike typer stier og løyper og behov for nye stier/løyper, merking, skilting og hvor det ønskes og ikke ønskes nye stier/løyper.

Motorferdsel

Kjøring med motorisert kjøretøy i utmark reguleres av motorferdselloven med tilhørende forskrifter.

All motorisert ferdsel for oppkjøring og annet vedlikehold av stier og løyper i verneområdene krever dispensasjon.

3.1 SOMMERRUTER

3.1.1 TURSTIER

Det er et omfattende nettverk av turstier i kommunen og en stor andel er merkede stier. Turlaget gjør en imponerende jobb med å merke stier og holde dem ved like. En del av stiene gjennom Folldal er også merket og vedlikeholdt av DNT.

Mange stier i både skog og fjell er gamle seterveier, både fra bygda og opp til setrene og mellom setrene. Noen av disse gror igjen, men mange brukes fortsatt av hytte- og setereiere samt tilreisende.

Stilbudet nede i bygda er mer begrenset og til dels lite kjent. Hverdagsaktivitet er viktig for å forebygge livsstilssykdommer og øker livskvaliteten. Det er derfor viktig å opprettholde eksisterende bygdenære stier og gjøre disse mer kjent. Slike stier bør ha høy prioritet i forhold til merking og skilting.

Det er ønskelig med

- Vedlikehold av merking for merkede stier.
- Skilting av merkede stier.
- Nye stier i tilknytning til befolkningen, helst i form av rundløyper.
- Universelt utformet tursti i bygdenære områder.

Det er ikke ønskelig med

- Nye merkede stier som kan komme i konflikt med viktige naturtyper eller sårbare eller truede arter.

3.1.2 SYKKELVEIER/RUTER

Det er få merkede sykkelruter i kommunen per i dag, men mange veier og stier egner seg for sykling. Noen ruter står beskrevet i bøker og fagblader, og området i Folldal får veldig gode anbefalinger som sykkeldestinasjon. Rondanevegen SA har gjennomført et prosjekt for å utrede og tilrettelegge for konseptet «syklist velkommen» i Folldal. Rondanevegen Sa og næringsapparatet vil i løpet av 2016/2017 følge opp dette i en søknad til Innovasjon Norge.

Det er ønskelig med

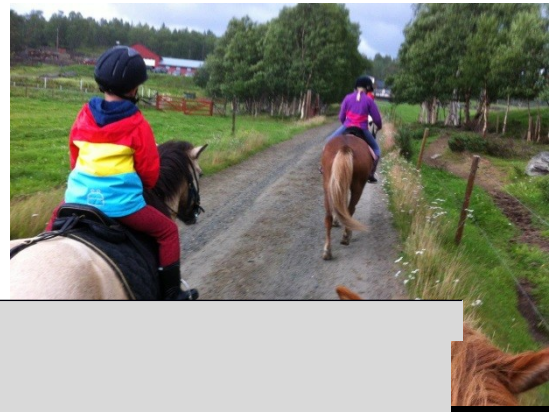
Merking av veier som egner seg for sykling, spesielt lite trafikkerte veier og stier som også byr på naturopplevelser.

Det er ikke ønskelig med

Nye sykkelveier der sykling kan skade terrenget, spesielt i fjellet der det tar lang tid for vegetasjonen å gro tilbake.

3.1.3 RIDERUTER

Folldal har et aktivt hestemiljø, med både hest som næring og hobby. Kjøre- og rideklubben ønsker at det blir registrert rideleder gjennom kommunen, som knyttes sammen med nabokommunene. Utenom registrerte rideruter benyttes skogsbilveier, traktorveier og stier til riding og kjøring med hest.

Det er ønskelig med

- Merking av veier/stier som egner seg for riding.

Det er ikke ønskelig med

- Nye merkede stier som kan komme i konflikt med viktige naturtyper eller sårbare eller truede arter.

3.2 VINTERRUTER

Preparering av skiløyper og skibakker, § 3 første ledd bokstav e)» Motorkjøretøy på vinterføre kan nyttes til opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter.»

Bestemmelsen har to begrensninger: Det må gjelde skiløyper eller bakker for allmennheten eller for konkurranser, og det må være kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter som står for prepareringen. Det er vanlig at hoteller o.l. preparerer løyper for sine gjester – løyper som også er åpne for allmennheten. Også dette vil være tillatt etter bestemmelsen.

Mange steder er det stort omfang av preparerte løyper og skibakker. Kommunen kan påvirke denne virksomheten, f.eks. ved at det gis bestemmelser om hvor det skal være preparerte løyper og skibakker og hvor man bør unngå slik tilrettelegging, jf. forskriftens § 3 annet ledd. Dette bør gjøres for å sikre en samordning av ulike tilretteleggingstiltak, og for å unngå brukerkonflikter og konflikter med andre interesser.

3.2.1 HUNDESPANNSPOR SOM OGSÅ KAN BRUKES AV SKIGÅERE

Det er et stort og aktivt miljø for hundekjøring i Folldal nå. Etablerte hundeløyper har i hovedsak fulgt dalbunnen og elva når det har vært mulig. Den økende interessen for hundekjøring gjør også at det er ønske om flere hundespannspor.

Oppkjøring av hundespannspor med motorkjøretøy skal kun gjøres etter store snøfall. Det kan benyttes 2 snøskutere til oppkjøring, fortrinnsvis skal innehaver av leiekjøringsløyve i Folldal kommune benyttes

Det er ønskelig med

- Godkjente hundespannspor som holdes nede i dalbunnen

Det er ikke ønskelig med

- Etablering av hundespannspor i vinterbeite- og kalvings områder til villrein.

3.2.2 SKILØYPER

Kommunen har et stort utvalg av skiløyper som prepareres med løypemaskin eller snøskuter, totalt 120 kilometer med preparerte løyper.

Løypene går i hovedsak i disse områdene:

- Grimsbu-Dalholen
- Grimsbu-Fatfjellsætran
- Dalholen-Nygruva
- Stormoegga-Reinslia-Alvdal
- Borkhus-Kvitdalen- Flåman
- Sveen/Fallet-Nygruva-Sletten
- Gamle Atndalsveien

Det er ønskelig å

- Opprettholde de løypene- og standarden vi har i dag

Det er ikke ønskelig med

- Løyper som går inn i vinterbeite- og kalvingsområde til villrein eller som berører/forstyrrer andre sårbare arter/natur.

3.2.3 SNØSKUTERLØYPER

Snøskuterløyper kan fastsettes i egen arealplan gjennom en planprosess, der blant annet sti- og løypeplanen vil være et viktig grunnlagsdokument.

3.2.4 ANDRE VINTERLØYPER

I januar/februar prepareres en løype for Femundløpet. Traseen varierer noe fra år til år, etter snøforholdene. Løypa skal kun tråkkes til dette løpet, og merker/stikker der den ikke følger godkjent hundespansspor, skal fjernes kort tid etter at løpet er avviklet.

3.3 ORGANISERTE TURER OG ARRANGEMENT

For gjennomføring av organiserte turer og arrangementer innen Knutshø villreinområde skal den ansvarlige ta kontakt med Knutshø villreinutvalg for å avklare om det er områder som krever særlig varsomhet. Oppsetting av trimposter, skilt og lignende skal også gjøres i samråd med villreinutvalget der dette planlegges innen villreinområdet.

4. OPPDATERING

Kartbasen skal være et levende dokument som kan endres digitalt. Nye tiltak må meldes inn og godkjennes før de iverksettes. Dette for at kommunen skal kunne gjøre vurderinger og hensynta øvrige løyper og interesser (grunneiere, vernemyndigheter etc)

Tiltakshaver sender inn GPX fil fra oppgått sti/løype med GPS som administrasjonen kan legge inn i temakartet når den er godkjent.

5. BESKRIVELSE STIER OG LØYPER MED AKTIVE LENKER TIL KARTDELEN

I vedlagt regneark er stier og løyper beskrevet. De er delt opp i følgende rute- og løypetyper:

- Fotruter
- Sykkelerter
- Skiløyper
- Hundespansspor som også kan brukes av skigåere
- Rideruter

Rutene/løypene har en unik ID og er gitt et navn ut i fra start og stopp sted. Under beskrivelse finnes mer informasjon om ruta/løypa slik som merking, preparering og steder den er innom. I merknads feltet finnes bl.a. informasjon om tilknytning til øvrig rute/løypenett og om ruta/løypa er en felles rute for ulike typer aktiviteter. Flere av rutene/løypene er tilknyttet rute- og løypenettet i nabokommunene. Det skal bemerkes at det er bare traseen innenfor for Folldal kommune som omfattes av denne planen.

5.1 NØYAKTIGHET PÅ DE DIGITALISERTE LØYPENE

Løypene og rutene som er vises i Sti- og løypeplankartet er basert på ulikt datagrunnlag og har derfor ulik nøyaktighet og detaljeringsgrad. Sommerruter følger generelt eksisterende stier/traktorveier/veier. Dette selv om den digitaliserte løypa kan avvike noe fra den virkelige

sti/traktorvei/vei. Datagrunnlaget for hunderutene er stort sett sporingsfiler fra håndholdt GPS. Flere av disse sporingsfilene har en lav detaljeringsgrad og inneholder derfor en viss unøyaktighet i forhold til den virkelige løypetraseen. Skiløypene er i stor grad basert på sporingsfiler fra løypemaskinen og har generelt større detaljeringsgrad enn hunderutene.

Sti- og løypeplanen gir en oversikt over løyper/ruter i Folldal kommune og er ikke en detaljert beskrivelse av hvilken side av steinen/treet/gjerdet etc. løypetraseen skal gå. Etablering av løypene skal tilpasses forholdene i terrenget og følge eksisterende stier/traktorveier/veier der dette lar seg gjøre og er hensiktsmessig.

Datagrunnlag til løypene og rutene:

- Eksisterende sti- og løypeplankart vedtatt i 2002.
- Kommunens egne kartdata (FKB)
- Sporingsfiler fra håndholdt GPS og løypemaskin

- Generelle kartdata fra Kartverket.

Link til kartløsningen:

I det vedlagte regnearket er det til hver rute/løype en kartlink: «Vis Sti». Linken fører til startstedet for ruta/løypa i vår kartløsning. Det er bare den aktuelle rute/løypetypen som da vises i kartløsning. For å følge den aktuelle rute/løype traseen benyttes funksjonene for panorering, forminskning og forstørring. Informasjon om rutene/løypene finner du ved å markere den aktuelle ruta/løypa, velge mer informasjon og deretter fotrute, sykkelrute, skiløyper, hundespansspor eller rideruter.

6. FRILUFTSLIVSANLEGG LANGS LØYPENETTET

Dette er diverse installasjoner tilknyttet løypenettet. Gapahuker etc. er ikke fullstendig kartlagt.

Plassering	Beskrivelse	Oppført/restaurert	Standard
Einunndalen	HC-toalett, bord og benker, fiskeplasser, camping.	1993	God
Nygruvhytta	Enkel hytte til bruk for servering og noe utleie.	Rundt 1. verdenskrig, nylig opprustet	God
Nygruvbua	Åpen, selvbetjent «kvilebu».		God
Grønhøbua	Åpen, selvbetjent «kvilebu».		God
Nysetervegen	Gapahuk.		God
Kroktjønna	Badeplass, grillbu, sandvolleyballbane.		God

Rekreasjon ved Kroktjønna